

Nawiązując do najnowszego opracowania prof. R. Kolstrunga oraz błędnych publikacji prasowych, sugerujących jakoby w sprawie obciążenia koni w zaprzęgach turystycznych do Morskiego Oka powstały dwie wzajemnie wykluczające się ekspertyzy dotyczące pomiarów sił uciągu (tzn. moja oraz Profesora), pragnę wyjaśnić, że nie jest to do końca prawda. W obu tych ekspertyzach występują te same dane wyjściowe a jedynie w ekspertyzie Profesora wyliczenia nie zostały doprowadzone do rezultatu, który dawałby podstawę do wyciągania porównywalnych wniosków końcowych. Natomiast w moich obliczeniach uzyskałam porównywalne parametry (mocy średniej) charakteryzujące obciążenie koni do Morskiego Oka, w efekcie otrzymując obiektywny wynik potwierdzający występowanie na omawianej trasie dużych przeciążeń koni, co jest istotą istniejących kontrowersji. Tok mojego rozumowania, wychodząc od liczb podanych przez Profesora jest następujący:

1. Z najnowszego opracowania pomiarów autorstwa profesora Ryszarda Kolstrunga z Uniwersytetu Przyrodniczego (str.3) wynika, że cyt: *całkowity wysiłek pary koni ciągnących fasiaż z turystami wyniósł 1800982,3 kGm (kilogramometrów)*, czyli przeliczając pracę koni na układ SI:

$$1800982,3 \text{ kGm} * 9,81 \text{ m/s}^2 = 17 \ 667 \ 636,4 \text{ J.}$$

2. Ponieważ profesor Kolstrung nie wyliczył w swojej ekspertyzie (z powyższej wartości) mocy średniej z jaką na trasie do Morskiego Oka pracowały konie, uznajemy za konieczne dokonanie takich wyliczeń, aby można było wykazać, na ile różniły się w ocenie przeciążeń koni. Korzystając z wyliczeń profesora łatwo jest wykazać, że moc ta wynosi (dla pomierzonego czasu przejazdu równego 3600 sekund):

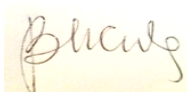
$$17 \ 667 \ 636,4 \text{ J} / 3600 \text{ sekund} = 4 \ 907,67 \text{ W}$$

czyli jest to nawet większa wartość niż w ostrożnych wyliczeniach mgr inż. Beaty Czerskiej .

Jaki jest aktualny poziom przeciążeń koni pracujących na trasie do MOka?

Moc średnia 4 907,67W przy normie wynoszącej 1470 W dla pary koni ¹ daje poziom przeciążeń 3,34 w stosunku do ich mocy nominalnej^{*)}, czyli jest większa od nominalnej o 234% .

^{*)}Przeciążenia liczone w stosunku do mocy maksymalnej wynoszą 2,22 i są większe od maksymalnej mocy o 122%.

mgr inż. B.Czerska

---

¹ Hodowla koni tom II, Pruski, Grabowski, Schuch, str 425